

BÉTSI MAGYAR KURIR.

N^{r.} Indúlt: Pénteken, Julius' 18-dikán, 1834. 6.

N A G Y B R I T A N N I A.

A' felső Háznak Julius 2-kán tartott ülésében Lord Vynford azt az ajánlást tette, hogy Bittleston miután az ő vétkét megbánta, a' korlátok elébe idéztetvén, dorgáltassék meg, és a' költség megtérítésére büntettesék. Az ajánlat elfogadtatott. — Bittleston megjelent a' korlátok előtt, és a' Lord Cancellár következőképpen szólott hozzá: „Bittleston! Az Ur maga vallotta, hogy kiadója azon írásnak, mellyet a' Ház tagjai egyezőleg tulajdon jussaik' megsértésének nyilatkoztattak ki. Az Ur vallomása továbbá az is, hogy az Urnak fő felügyelése 's ellenőrsége van azon Ujságlevélre, mellyben a' tudvalévő sértő írás megjelent; és hogy az Urtól függött, azt egészen visszatartoztatni, vagy megváltoztatni, ha azt jónak látta volna. Azolta nyújtott be az Ur e' Háznak egy esedező írást, mellyben vétken való bánatját fejezi ki, 's egyszersmind a' Házat arra kéri: hogy az, midőn igazságot szolgáltat, 's büntetést gyakorol, — mit magára, 's a' Király minden alattvalóira nézve tenni köteles — a' kedvezést, 's szelíd bánást ne tegye félre. — Tetszett a' Háznak, az Urnak ezen kérelmét meghallgatni, 's engem a' végre kinevezni: hogy én az Urat itt a' korlátok előtt megfeddjem, 's értésére adjam, hogy az Ur a' fogságtól mentt, 's a' költséget lefizetni köteles. — Ha más valakiben, nem én bennem volna, az alkalmatosságot szolgáltatók a' Ház jussainak megsértésére: úgy

én ezen hallatlan sértés ügyben sokáig késleltetem volna a' dolgot, nem is tartóztat engem a' gyengédségnek valamely hibás érzése attól, hogy ezen vétket igazi nevén nevezzem, mivel én vagyok, ki ellen az elkövetetett. — Ollyansértés az, melly nem a' személy, hanem a' méltóság 's tekintet ellen volt intézve, még pedig nem tsupán egy Pairnek, mint természetesen Parlamenti tagnak, méltósága, hanem a' legfőbb birói méltóság 's hatalom ellen, mire egy alattvaló Királyi kegyelemből juthat. Ha már az érintett hatalmat illető sértések érdemlett büntetés nélkül maradnának: úgy elenyésznének minden fő Birói hivatalok, mellyek most e' Ház kezében vagynak. — Mindazonáltal most még is elég ez arra, hogy a' Ház részéről, az Ur vétke egyező értelemmel büntetésre méltónak jelentessék ki; ne gondolja azomban az Ur, hogy a' Ház jussainak, akár az Ur, akár más által ezentúl történhető megsértése esetében, a' nagyon meglágyított jelenbüntetésben kitünő szelíd magaviselete a' Háznak, jövődöre a' büntetés 's bánás mivoltára nézve legkevesebbé is sinormértékül fogna szolgálni. Most jelentem az Urnak, hogy a' fogságból kiszabadult, 's tsak a' költség lefizetése kötelessége. Bittleston meg hajtá magát, 's eltávozott.

Némelly Londoni Ujságlevelek Lord Ellenboroughot nevezik (ki Wellington alatt tagja volt a' Cabinétnak) mint ollyan Pairt, ki a' fenforgott motskolódó írást a' Morning Post kiadójával közölte.

H E L V É T Z I A.

Zürichi Ujság Jul. 8 káról. „Tegnap nyitattott meg szokott fényes szer-tartással a' köztársaság Gyűlése az itteni nagymünster templomában. A' megnyitó beszédet a' Gyűlés Praesidense Hirzel Ur tartotta, (a' kit, mint Zürichi kormányozó Polgármestert illet az Elölülői tisztség), ezután következett a' kántoni követek esküvéseknek kihallgatása, kik telyes számmal megjelentek, az odagyült diplomatikai kar előtt. A' szövetségi gyűlésnek Elnöke mint azt előre is gondolni lehetett, beszédének első részében azon új zür-zavarokat illette, mellyek Helvétziában onnan származtak, hogy ennek részei a' szabad menedékek (asylumok) adásával visszaéltek. Hirzel úr nyilván kimondotta, hogy Helvétziának magát idegenországi ügyekbe avatni nem szabad, hogy másoknak jussait tisztelnie kelljenek, valamint ez maga is ön jussaira nézve másoktól azt megkívánja; hogy ennek sokkal drágább birtokai, vagynak, mintsem hogy azokat olyan emberek érdekeikért kotzkára tenné, a' kik nem igen lelkiismeretes módon viselték magokat az őket vendégképpen jól fogadotország eránt, kik nem akarák magokat a' mi törvényeink alávetni, hanem azon voltak, hogy mi adjuk magunkat az ő törvényeiknek alá-jok. — Továbbá szóllott a' szövetséges társaságban szükségesképpen előveendő jobbításokról, mellyeket mindenek érdeke megkíván.

Kérve kért mindeneket, hogy kezdjenek a' munkához, reménylven, hogy magok mérséklése által a' Cantonok többségét a' kívánt tziel elérésére megnyerhetik, a' kikhez majd a' makats ellenkezők kevés száma is hozzájok fogná magát tsatolni. A' köztársaság szövetségének örökké tartónak és felbomolhatatlannak kell lenni, ha szinte

annak formája a' változtatásnak és jobbításnak alája legyen is vettelve. Ekkor alkalmaztatva beszédét, általment a' Szövetséges gyűlés felbuzdítására az elővetetendő jobbításokra nézve.

Az elhírelt nevű Strohmeier, ki a' multesztendőben már egyszer kiltatott ezen Cantonból, olly mérész volt, hogy midön a' követek gyűlése a' templomba bément, ugyanott ő is megjelent. — Kérdőre vonalván, miután reversalist adott magáról, hogy ha még egyszer itt megjelenni mérészelné, akkor a' németországi törvényhatóságoknak fogna általadatni; ma az itteni politzia által Aarauba késértelt, 's onnan, kívánsága szerént, a' frantzia határszélekig küldetik. — Kikérdeztetvén ide jötte tzieljáról, azt felelte, hogy ő az országszerte esmeretes publicista Meyer és több más barátinak hívására jött legyen vissza, minthogy azok valami újat akarnak kezdeni; a' miről ő ezen barátjait, kikről keveset látszik tartani, leverni szándékozott. — A' mint tudjuk, a' szövetségi gyűlés a' legfontosabb tárgyak és kérdések felvételét és vitatását későbbre halasztotta, hogy az alatt a' státusok gondolkozását a' kórmányszék, azok felől kitudhassa, 's a' követeket barátságos beszélgetések által a' dolgok miben léte felől felvilágosíthassa.

G Ö R Ö G O R S Z Á G.

Nauplia Jun. 19 kén. Az itteni haditörvényszék Kolo kotroni Tódorra és Plaputa Demeterre, mint hazájok ellen pártotütöttekre, Jun. 7-én halálos ítéletet hozott; de a' mellyet a' Király Ö Felsége hosszas fogság kiállítására változtatott. A' bévádoltattak közül ártatlanoknak találtattak: Griva, Grisiotti, Mamuri, Tschavella, Millios, Karasztaszso, Dubbioti és Rukis; más tizenhárom ellen a' per megindítattott.

Müncheni újságok szerint, Nauplia, Jun. 13-kán a' Mainotákkal kezdett hadnak vége szakadt. Elég erő küldetvén ellenek, magokat megadták, és az egyes birtokosok toronyváraikat magok lerontották, 's lakó épületekre fordították. Legnagyobb birtokos és legfőbb rangú lévén közöttök a' Mauromichalis Pietro Bey, ezen tartomány ezelőtti Kormányozója, kit a' Király közelebb, a' Megváltó Rend nagy keresztetes vitézvé nevezett ki, ő és felekezete mind elhagyták a' többi Mainotákat 's e' szerint meghasonlván magok között, az ellentállásra elgyengülteknek látták magokat.

FRANTZIA ORSZÁG.

Párisban két tanuló ifjú öszvekapván annyira ment köztök a' sértegetés, hogy egymást a' Bulonyi erdőbe kettős viadalra kihívták; 's abban egyeztek meg, hogy egyiknek közülök a' viadal helyén halva kell maradni. A' Secundánsaik mindent elkövettek, hogy őket ezen irtóztató feltételekről leverjék, de hijába. Ekkor az egyik secundans arra kérte őket, hogy legalább egy óra lefolyása előtt meg ne vívjanak, a' mire azok rá is állván, az tüstént Párisba nyargalt azon papi személyhez, ki a' viaskodó két ifjúnak a' vallásban tanítójuk volt, 's elbeszélte, melly szerentsétlenség fenyegeti az ifjakat. A' pap azonnal a' vívó helyre sietett, 's igyekezett őket gyilkolószándékjokról leverni, de minden foganat nélkül, mert az egyik megátalkodva kívánta, hogy egyik vívónak halva keltik e' helyen maradni. Kifogyván a' pap minden okoskodó beszédéből végre így szólla: ha hát már az Ur valakit meg akar ölni, öljön meg engemet, én készen vagyok az áldozatra, mert elmezem mondani, hogy én jobban el va-

gyok készülve a' világ idehagyására, mint ez az ifjú, a' kit az Ur ki akar végezni. Ezen szívet érdeklő szavaknak tsakugyan lett foganatja 's a' két vívni akarók öszvebékéltek.

SPANYOL ORSZÁG.

A' Párisi Nationál Spanyolországbeli levelezőjétől ezen tudósítást vette: Andalusiában nagy nyomorúság uralkodik. Ez a' szerentsétlen ország, az alatt, hogy a' Cholera naponként továbbterjeszti pusztításait, még a' haramiák rablásainak is ki vagyon tételve, a' kik miatt alig lehet bátorságba imitt amott utazni; végre pedig az éhség is fenyegeti az országot, minthogy tavasz elején a' szárazság miatt az élet, vagy is gabona minden neme kiaszott. Azomban még sem annyira érezhető itt a' nyomorúság mint Portugalliában, honnan a' Spanyol tisztek borzasztó tudósításokat írnak. Rodil táborához minélelmet Spanyol országból kellett szállítani; valamint a' kenyeret a' katonák számára, úgy a' zabot is a' lovaknak. Ott a' szántóföldek bevetetlen hevernek, a' faluk elpusztítottak, elhagyottak, azok körül sem marhákat sem vetéseket nem láthatni. Hákis városokba bemegy az ember, 's valamely kívülről szép házba beszáll, abban a' puszta falaknál egyebet nem talál. A' katonai requisitiók minden életes kamarákat kiüríttek, a' házakból magokkal mindent elvittek, és többször megesett, hogy a' házi gazdák a' katonáktól kén-telenítették valami kis ennivalóért esedezni.

Párisba a' következő újabb tudósítás tétellett közönségessé Madridból Jun. 29-kéről: Az országgyűlésre küldendő követek választás úgy megy a' mint azt a' Minesterek (Torrenof kivá-

vén) és magok az Angoly és Frantzia követek kívánták, minthogy az eddig választott követek többnyire mind liberalis gondolkozásúak. Minden oda mutat, hogy az új finantz Minister, a' külső dolgokra ügyelő Ministert a' nyeregéből kiemelni, és az országgló királyné egy liberalisabb Ministérium előállítását ő reá fogja bízni. — A' cholera terjedése mind nagyobb nagyobb félelmet okoz a' népben. Vallegas faluban Madridtól másfél mértföldnyire már, a' mint mondják bekapott, sőt a' fővárosban is kiütött. Az Országglóné és a' Ministerek voltak az első kik oda hagyván a' fővárost la Granjába költöztek, a' melly kastély körül kettős kordon állíttatott fel, mellyen még a' diplomatikai karnak legkedvesebb tagjai sem bocsátatnak által. Ezen új rendelkezés közönséges meglegedetlenséget 's felgerjedést szült, 's mivel a' Madridi őrizetnek egy része ezen kordoniszolgálatra fordíttatott, attól lehet félni, hogy a' kormányzék távolléte alatt lehetetlen lesz a' tsendességet fentartani; még eddig azonban semmi sem történt. — Portugalliából nem igen megnyugtatók a' tudósítások. Donna Isabella Mária Kir. hertzegaszszony részére számos felekezet tsatolta öszve magát, melly ötlet szeretné Don Pedro helyett Országglóvá tenni.

Madrid Jun. 25-kén Két ezer insurgents tsapat megtámadta véletlenül 18-kán a' Geronai bataliont, melly 950 gyalogságból 280 lovasból állott. 2 ágyúval. Az insurgenseknek eleinte jólszolgált a' szerentse 's már több láda puskákat vettek el, de később megverettek és széllyel futottak. Másnap 700 gyalog és 280 lovas üzőbe vette őket tőlök a' puskákat mind visszavették és közülök 122-tőt elfogtak, ezek között az esmeretes vezért is Zevalét, a' ki kétségnélkül agyon lövetteték.

B É T S.

Ó Ts. K. Felségek elhagyván Jul. 16 kán délután Schönbrunnt egy ideig Badenben fognak mulatni, a' hova Ó Felsége az ifjabb Király is Hitvesével együtt az előtt harmad nappal Schönbrunnból nyári lakásra kiment.

A' Ts. K. hadi seregnéla' következő rangbeli előmozdítatások és más változások történtek.

Feldmarsall-Lieutenant és osztályos vezér Gróf Alberti de Poya Bertalan, az Udv. Haditanátshoz tétett által hivatalba.

Báró Leon-Donchede General Májor, várvezérnagy lett Károlyfejérvárott.

Rangban előléptettek:

Generál Májorra (ezredesvezérré) lett, ezredesből (Obersterből) Hertzeg Liechtenstein Károly Fridrik Wilhelm Burkus Király 10 számú huszár ezredéből.

Ezredes Kapitányokká lettek Obertslieutenantokból: Hibler Márk, B. Fleischer 35 számú gyalog reg-ből, Gräfenbergi Niesner Jó'sef a' 3 számú Szász Printz Fridrik vasas reg-ből. Kukletta Mátyás az Orosz Tsászár 9 sz. huszár reg-ből: mindnyájan a' regementjeiknél. Hauszegger János, Károly Ferd. Föhertzeg 51 sz. gyal. reg-ből, Gróf Lilienberg 18 sz. gyal. reg-nél, Gr. Schaffgotsche Ferentz, Hertz. Schwarzenberg 2 sz. Uhlánus reg-ben; B. Drechsel Antal, Wilhelm Hollandi Kir. 26 sz. gyal. reg-jében; és Vidakovits Jákób, B. Vacquant 62 sz. gyal. reg-ben.

Oberstlieutenantokká lettek Májorokból: Adlersburgi Schwabel Mihály, a' 4 sz. német Rendmester gy. reg-ben; André József, Gr. Nugent 30 sz. gy. reg-ben, ki mint General-Commandó adjutánsa Erdélyben megmarad; Welingbütteli Gr. Kurzroek

Klemens, Wilhelm Hollandi Kir. 26 sz. granatér-batalion Commandans; Gollenhoffer Ignácz, Károly Ferd. 51 sz. gy. reg-ből; Aichbergi Nagel János, Szász Printz Fridrik 3 sz. vasas reg-ben. Htzg. Schwarzenberg Edmund, Gr. Wallmoden 6 sz. vasas reg-ben; Péteri Takáts Gábor, az Orosz Tsászár 9 sz. huszár reg-ben; Hollner Alajos, Htzg Schwarzenberg 2 sz. Uhlanus reg-ben; — Schulzig Fer. B. Geppert 43 sz. gy. reg-ből által tétett B. Fleischer 35 sz. gy. reg-hez. Karaist Károly B. Lattermann 7 sz. gy. reg-ből, a' Söldenhofen 23 sz. gy. reg-hez. Hentzy Henrik, az Ingenieur seregtől, és Sallabai Ritter János a' generál kvártélymesteri stábtól.

Májorokká lettek Kapitányokból: Baron Sándor, az 1 sz. Tsászár gy. reg-ben; Rouland Ferentz. Lajos Fő Hertzeg 8 sz. gy. reg-ben: Waffentreui Hahne János Gróf Latour 28 sz. gy. reg-ben. B. Schirnding Ferdinánd Károly Ferd. Fő Hertz. 51 sz. gy. reg-ben; Wallisch Jó'sef, Fridrik Szász Printz 3 sz. vasas reg-ben; Gr. Schaffgotsche Rudolf, Gr. Wallmoden 6 sz. vasas reg-ben. Kis Ölbei Ölbei Ferentz, az Orosz Tsászár 9 sz. huszár reg-ben. Svoboda Max. Hg. Schwarzenberg 2 sz. Uhlanus reg-ben; Zeidner Ferentz, B. Mariássy 37 sz. gy. reg-ből Benzur 34 gy. reg-hez, és Gen. Commando Adjutánsá Galitziában. Luseki Lausecker Jós. Báró Fleischer 35 sz. gy. reg-ből. B. Geppert 43 sz. gy. reg-hez. Schiffmann Jó'sef, Gr. Kinszky 15 sz. gy. reg-ből Söldenhofen 23 sz. gy. reg-hez. B. Moll János Gr. Nostitz 7 sz. könnyű lovas reg-ből Gr. Kinszky 16 sz. gy. reg-hez. Hg. Lobkovitz Fer. Szász-Coburg és Gothai Hg 1 ső sz. Uhlanus reg-ből, B. Geramb 4 sz. huszár reg-hez. Gr. Merveld Max. B. Vin-

cent 4 sz. könnyű lovas reg-ből, mint Adjutans a' Mainzi vár őrizethez, a' Tsászár 1 sz. huszár reg-be. Pflug Jó'sef, az Ingenieur seregnél; és Sax Lajos a' Gen. kvártélymesteri stábtól's a't.

Az Ausztriai nemzeti banknak Jun. 30-kán közönségessé tett számadása szerint marad még forgásban az naptól fogva váltó tzedula öszvesen 24,817,563 forint.

M A G Y A R O R S Z Á G.

Po'son, Julius 15 dikén. — A' Nagymtgú Fő Rendek, f. h. 11 kén tartott 228 dik és 229 dik Üléseikben a' Szent Székekről szóló XVIII-dik tzikelynek többi §-sait vették fontolóra, 's a' 3 dik és 4 dik §-sokban előforduló hit-rész (dos) menyaszszonyi ajándék (paraphernum) és özvegyi tartásbeli ügyeket, mint a' házassági hitet közelebbről érdeklőket, következésképpen inkább csak a' való per függőlekeit, 's külömben is az egyszerű visszatérítést tárgyazókat, tovább is a' Szent Székeknél hagyatni vélték, hogy így, egyéb aránt is a' szegényebb rendűeknél lévén gyakoribbak, költség 's idő nyereségből ugyan azon bíróság által végeztethessenek bé. — Ellenben a' hozományi, kivált már a' jószágba fektetett, 's így a' közkeresményt tárgyazó ügyek is, mint nyilvánosbb polgáriságok miatt amannak függőlekei gyanánt nem tekinthetők, világi bíróságok által ítélandóknak végeztettek. Az 5-dik § hogy t. i. „az egyházi bíróságok botránkoztatás fenyítékéül testi büntetést vagy köz fogházakba leendő lezaratást ne szabhassanak“, az országos Küldöttség munkálatjából megtartatott; a' vége mindazonáltal, mint a' büntető törvénykönyvbe tartozó elhagyatott 's helyébe ugyan azon munkálatnak 7-dik § sa tétetett; „hogy t. i. a' Szent Székeknek előbbi hatóságok egyéb-

aránt meghagyatván, ítéleteiket a' világi bíróságok hajtsák végre, 's e' részben serény segedelemmel légyenek.“ — A' Tettes Karok és Rendek munkálatának 6-dik és 7-dik §-sa itt egészen kihagyatni ítéltetett, amaz, mivel (kimaradván a' nősparáznaság tzinkosságának említése) a' törvények javításában előforduland, ez mind a' birtokbeli sérelmek iránt, — e' részben egyenlő lévén az Egyháziaknak az ország többi Nemeseivel állapotjuk, — újabb gondoskodással lenni nem szükséges; — a' személybeli nagyobb bűnös tettek iránti rendelkezés pedig a' büntető törvénykönyv tárgya: de hogy a' kisebb fenyítékbeli vétségekre nézve a' szent székek hatalma megtartassék, az esetek nem gyakoriságán felyül, javallá, mind hogy a' felperes az alperes bíróságát tartozik követni, — mind hogy a' vallás közbenvetőleg a' lelkipásztorok által tiszteltetik, mind pedig az Egyházi Rend tekintete is. — Ez után minthogy a' Tettes Kk és Rk a' többi §-sokban, az Egyházi vagy is Szent Székeknek belső rendszerüket, mellybe az országos Küldöttség nem erezkedett, akarák elhatározni, — azon fontos kérdés támadt: valljon a' Törvényhozásnak tanátsos e' az Egyházi Székeknek új belső elrendelésekbe avatkozni? — És minthogy ez által lehetlenné lenne valamellyik hit felekezet elveibe nem ütközni, a' polgári ügyek töllök már külömben is elvétetni javaltatván, leginkább a' vallásbeli szabadság elve tekintetéből ki kerülni ítéltetett, ne hogy külömböző hitfelekezetek lévők a' más hitfelekezet szentszékei elrendelésébe elegyedjenek, — 's köz véleményé vált, hogy ezen kezdett dologgal felhagyván, a' királyi Felség fő felvigyázási 's illetőleg pártfogói joga sértetlen maradt mellett, a' törvényhozás egyedül arra vigyázzon, ne

hogy az Egyházi Székeken a' alkotvány's épségben maradás ellen, vagy valamellyik hit felekezet kárára, akár mi is végeztessék; — minthogy továbbá, a' többi hitfelekezetek, mellyek még a' leg felsőbb kegyelmes királyi határozat nélkül szükölködnek, része is hasonlólag fontos erösségekkel védelmezett, 's ügyét maga a' Karloviczai görög n. e. Érsek és a' Bácsai Püspök is derékül vívta, — nem tsak az említett §-sokat, de az 1790:26 és 27 t. cz. erejével, — a' mind két felekezeten lévő Evangelicusok, 's így a' nem egyesült Görög szertartásúak Egyházi székeik elrendeléséről szóló XIX és XX tikkelyek elhagyása is meg határozott. — A' XXI dik tikkely, melly által a' már folyamatban lévő, de az új törvények ki hirdetése idejéig az első bíróság által még el nem ítélt perek, az állítandó új bíróságokhoz által vitetni; — a' már el ítélték 's felsőbb bíróságok ált nézetétől függők pedig az eddigi szokás szerint fellyebb hívatni, 's az addiglan kihirdetett ítéletek az újant állított első folyamodási bíróságok által kiküldendő bíraktól javaltatnak végre hajtatni, helyben hagyatott. — Tegnap 14 dikén, a' 230-dik Ülésben, a' törvénykezési Parantsolatok eltörléséről szóló XXII-dik tikkely, bár ha az országos Küldöttség által is ide helyhez tetett, a' Perlekedési rendre útasított; mert a' parantsolatok által a' per folyta alatt ne talám bétsúszott hibák igyekeztetnek megigazittatni; már pedig hogy az új törvények alkotása után vallyon, 's mi féle hibák fognak történhetni? és így vallyon, 's ki és mi féle parantsolatokat fog adhatni? — a' Törvények javításánál, 's a' perlekedési rendnél fog elő tünni, általán fogva pedig minden parantsolatokat el törülni azért is tanátsatlan volna, mivel helyettök Törvényszékeink

nél, semmi más által út nintsen, (kül- földön vagynak megsemmisítő székek 's a' t.) Az Ügyészeket tárgyazó XXIII- dik tzikkely is fel vétegett, — de erről a' jövő alkalommal. — Közbe jött a' Tettes Kk és Rk Küldöttsége a' Kalo- csai Káptalani Követ szónoksága alatt, a' vég helyek törvényszékei elrendelésé- nek, a' kerületi Ülésekben készített, 's ugyan azon Rendek által e' napon tartott országos Ülésökben helyben ha- gyott, Javallatával.

Buzdító szép és nemes hazafi tett példáját olvashatni a' magyar tudomá- nyos Akadémia által közelebb kiada- tott T u d o m á n y t á r I-ső kötetében, melly ez: Nagytiszteletű B e k e K r i s- tóf a' Veszprémi árvanevelő intézet igazgatója azon alkalommal, midőn 1833 Apr. 11-kén a' megyei küldöttség- nek a' tudománybeli rendszeres mun- kálatra tett észrevételeit a' közgyűlés vizsgálná, a' nevelés ügyében főkép a' köznépre nézve lelkes beszédet tar- tott, melly a' RRek közkívánságára sajtó alá is ment. Ez által a' nemeslel- kű pap 's emberbarát egy iskolame- ster-készítő országos vagy megyei inté- zet hasznára 400 pengő frtot ajánlott alapítványul (1833 Apr. 12-kén költ) kötelezvénye szavai szerint a' köznép helyesb neveltetésének előmozdíthatá- sára olly formán, hogy ha ezen inté- zet felállítást az ország atyjai közaka- rattal pártolni kegyesek lesznek, ezen summátska a' mesterkészítő országos intézet pénztárába folyjon; ha pedig ezen nagy 's édes reménytől el kelle- ne esnünk, de a' javaslat megalapítá- sával Veszprém nemeslelkű RRei egy illy iskolamester-készítő intézet-felállí- tásra saját megyéjük keblében nagy- lelkűek lesznek: az ajánlott pénz ezen megyei intézet javára 's tsak egyedül erre, legyen ajánlva ugy, hogy melly napon a' kérdésbeli intézet-felállításhoz

tsak sikeres 's bizonyos remény tünik is fel, azon naptól kezdve az intézet javára kamatojon ezen tőke, v. mag- pénz, 's mindenkor e' tzelra fordítas- sék ezentuli gyümölcstözése is.

Mélt. G h y c z y Péter Kir. Tanáts- nok 's a' Nagyszombati kerületi tábla elnöke, néhai Alnádor, Elecskei jó- szágán, hová Nagyszombatból tsak egy nappal előbb érkezett, Jul. 1-sőjén gu- taütésben meghalálozott. A' boldogul- tat, hátrahagyott derék fíjain 's vérsé- gén kívül méltán sajnálhatja jeles ér- demeiért a' Haza mint hű fíját 's méltó- tóbban Nyitra, mint tagját 's egykoron nagyérdemű Alispánját.

Bács-Bodrog t. e. Vármegyében Bogojeva, Karavukova, Hodságh sőt Eszék körül is Jun. 12 ke éjjelén iszo- nyú fergeg uralkodott, jégzáporral vegyest, melly minden termést, még nádasokat is levert, az orkán 40 esz- tendős fákat döntögetett ki tövestől, házakat 's a' t. bontott; a' szőlőtökén még levél sem maradt. A' pusztítás má- sutt is, merre húzódott e' fergeg, iszonyú.

E R D É L Y.

K o l o z s v á r t az Országgyűlése foly : —

E. h. 4-kén estve megérkezett Ko- lozsvárra Erdélyi kormányzó general- lá neveztetett Feldmarschallieutenant Báró W e r n h a r d t Pál Ö Excellen- tiaja (Bazinifi Pozsony Vmegyéből), kít is a' katona tiszti kar 's városi küldöt- tség innepélyesen fogadott.

N. E n y e d Julius 4 kén : Ns Alsó Fejérvármegye Rendei mai nap tartott közgyűlésekben lelkes író Gróf S z é- csényi Istvánnak, a' magyar nemzet iránt tett jeles érdemei tekintetéből, egyes akarattal meghatározták: hogy e' nagy hazafit egy a r a n y í r ó t o l l a l tiszteljék meg. E. H.

